

РІШЕННЯ
спеціалізованої вченої ради ДФ 10.051
про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада ДФ 10.051 Київського національного університету будівництва і архітектури Міністерства освіти і науки України, м. Київ, прийняла рішення про присудження **Деркачу Андрію Євгеновичу** ступеня доктора філософії галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» на підставі прилюдного захисту дисертації **«Економіко-цифровий інструментарій впровадження реінжинірингу на будівельному підприємстві»** за спеціальністю 051 «Економіка» 22 лютого 2024 року.

Деркач Андрій Євгенович, 1995 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2018 році Київський національний університет будівництва і архітектури. Здобув ступінь вищої освіти магістр за спеціальністю «Менеджмент» освітньою програмою «Менеджмент організацій і адміністрування».

З 2019 по 2023 рр. навчався в аспірантурі Київського національного університету будівництва і архітектури на кафедрі менеджменту в будівництві за спеціальністю 051 «Економіка» (витяг з наказу про зарахування до аспірантури № 816/2 від 24 травня 2019 року).

Дисертацію виконано у Київському національному університеті будівництва і архітектури Міністерства освіти і науки України, м. Київ.

Науковий керівник: Чуприна Юрій Анатолійович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури Міністерства освіти і науки України.

Основні положення, результати і висновки дослідження викладені здобувачем в 17 наукових публікаціях, з яких 6 статей у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, 5 статей у виданнях інших країн та 6 тез доповідей в збірниках матеріалів на міжнародних та вітчизняних конференціях, зокрема:

1. Грабчак Д.В., Болебрух О.С., Деркач А.Є., Ровенський А.Є., Гуляєв Д.А. Система управління проектом реінжинірингу виробничих процесів на підприємстві. *The Scientific Heritage*. 2021. Vol. 61, № 1. Р. 11-16. DOI: 10.24412/9215-0365-2021-61-1-11-16

2. Деркач А., Чуприна Х., Валяев О. Удосконалення системи управління оборотними активами підприємства на базі концепції just in time. *Економіка та суспільство*, 2021. (26). DOI: 10.32782/2524-0072/2021-26-80.

3. Чуприна Ю.А., Болебрух О.С., Ровенський А.Є., Деркач А.Є., Гуляєв Д.А. Аналіз систем прийняття економіко-управлінських рішень бізнес-

портфеля підприємства. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2021. №1(236). С. 64-72. DOI: 10.5281/zenodo.4709459.

4.Валяєв О.В., Ровенський А.Є., Макаренко Р.М., Деркач А.Є., Гуляєв Д.А. Особливості підрядного будівництва як функціональна складова передумов діагностування стану економічної стабільності підприємств-учасників впровадження інвестиційного будівельного процесу. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2021. №3(238). С. 46-57. DOI: 10.5281/zenodo.4980164.

5.Чуприна Х.М., Деркач А.Є., Ровенський А.Є., Гуляєв Д.А. Візуально-графічна дефрагментація життєвого та операційно-виробничого циклів будівельного підприємства за стандартизованими стадіями. *Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин*. 2022. № 50 (1). С. 101-109. DOI: 10.32347/2707-501x.2022.50(1).101-109

6.Деркач А. Реінжиніринг бізнес-процесів будівельного підприємства в умовах цифровізації. *Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин*. 2022. № 50 (2). С. 251-265. DOI: 10.32347/2707-501x.2022.50(2).251-265

7.Деркач А.Є. Переорієнтація економічних пріоритетів реінжинірингу на цифрову формалізацію операційного простору будівельного підприємства. *Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин*. 2023. № 51 (1). С. 110-128. DOI: 10.32347/2707-501x.2022.51.110-128

8.Derkach A., Ryzhakova G., Chupryna K., Ivakhnenko I., & Huliaiev D. Expert-analytical model of management quality assessment at a construction enterprise. *Scientific Journal of Astana IT University*, 2020, vol. 3, pp. 71-82. DOI: 10.37943/AITU.2020.69.95.007

9.Tormosov R., Derkach A., Huliaiev D., Plys N., Kapustian M. Strategic model of sustainable energy development as a tool for ensuring ukraine's energy security. *News of Science and Education*. 2022. №9.

10. Деркач А.Є. Застосування сучасних інформаційних технологій при реінжинірингу підприємства в умовах цифровізації. *Věda a perspektivy*. No 9(28). 2023. P. 39-52. DOI: 10.52058/2695-1592-2023-9(28)-39-52

Повнота викладення основних наукових результатів, висновків, рекомендацій та положень дисертаційного дослідження відповідає вимогам, що пред'являються до дисертаційних робіт на здобуття ступеня доктора філософії.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Беленкова Ольга Юріївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки будівництва Київського національного університету будівництва і архітектури, надала позитивну оцінку та наступні зауваження:

1. Доцільно було б конкретизувати сполучення оцінок по різних критеріям при виборі кращих варіантів проектів реінжинірингу.

2. У подальших дослідженнях розроблений інструментарій налаштувати на можливість вирізнення обстеження стану фінансової стійкості підприємства «до» та «після» реінжинірингу в залежності від виду будівельної діяльності підприємства. Це надасть більшу аргументацію для широкого застосування обґрунтованого здобувачем підходу та інструментарію в практиці управління будівельними підприємствами.

Стеценко Сергій Павлович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки будівництва Київського національного університету будівництва і архітектури, надав позитивну рецензію та наступні зауваження:

1. В тексті першого розділу автором надано підсумки ґрунтовного змістовно-онтологічного аналізу з категорій «реінжиніринг» та «реінжиніринг бізнес-процесів», деталізовано фактори, що впливають на його формування, проте доцільно було дослідити існуючі підходи науковців до сутності споріднених дефініцій – «реструктуризація», «модернізація», «цифрова трансформація».

2. Погоджуючись з автором щодо здійсненої в другому розділі класифікації реінжинірингу бізнес-процесів, яка розкриває особливості його застосування на підрядних підприємствах і виступає підґрунтям для розуміння економічної сутності реінжинірингу, доцільно було б деталізувати особливості *кризовий реінжиніринг*, зокрема *надати* шляхи управління ризиками при цифровому описі процедур нейтралізації економічних та функціональних ризиків на стадіях підготовки та впровадженні циклу реінжинірингу на даному підприємстві.

3. Перелік обраних заходів з реінжинірингу бізнес-процесів (п.3.2, третій розділ) слід було б доповнити схемою узгодження бюджету підприємства з прогнозними та аналітичними процедурами щодо розробки проекту реінжинірингу. Це створило б сприятливі умови щодо консолідації управлінської інформації проекту реінжинірингу (в першу чергу, фінансово-економічної складової) і виділення її з потоку управлінської інформації

підприємства, з одночасним збереженням цілісної структури систем управління і обліково-аналітичного забезпечення підприємства.

4. Не ставлячи під сумнів достовірність запровадженої автором семантично-бальної шкали визначення нагальності впровадження реінжинірингу на будівельному підприємстві за підсумками застосування двох аналітичних компонент інструментарію, слід було б навести, на підставі яких вихідних даних та з використання яких економіко-цифрових технологій було визначено діапазони значень в другій графі табл. 3.10 (параграф 3.4., розділ 3).

Титок Вікторія Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки будівництва Київського національного університету будівництва і архітектури, надала позитивну рецензію та наступні зауваження:

1. При опрацюванні базових дефініцій дослідження автор значну увагу приділив еволюції реінжинірингу як науково-теоретичного та прикладного підходу щодо впровадження системних, «руйнівних» інновацій. Справедливо зосереджуючись на виокремленні характеристик реінжинірингу будівельного підприємства як цільового проривного внутрішньо-фірмового проекту, автору доцільно було б вказати на спільні риси таких категорій як «реінжиніринг підприємства», «модернізація операційної системи підприємства», «адаптогенні зрушення», «стратегічні зміни на підприємстві».

2. Методичне наповнення роботи ще більше б виграло, якби в якості супровідних методичних компонент автор використав би сучасні такі різні, але взаємо-доповнюючі і щодо спрямування реінжинірингу підходи як підхід BtoW (Business to Worker) – «Бізнес до працівника» та сучасні засади щодо зміни корпоративної культури підприємства. Перша із зазначених компонент дозволить будівельному підприємству наростити рівень привабливості участі працівників у винахідницькій та раціоналізаторській роботі та в цілому підвищить рівень технологічної зрілості підприємства. А впровадження сучасних засад корпоративної культури в проекті реінжинірингу поліпшить комунікативну продуктивність та успішність залучення підлеглих до прийняття рішень та суттєво нового рівня відповідальності щодо підсумків прийняття рішень – на всіх рівнях оргструктури будівельного підприємства.

3. Зрозумілим при формуванні будь-яких змін, тим паче, щодо проекту реінжинірингу як проекту рішучих змін, важливим є формалізоване документування, регламентування та цифрове адміністрування процесами. Виходячи з цього, щодо п.3.1. доцільно зазначити, що в його тексті не вказано, чи має розроблена автором BIM-модель спільні риси щодо

параметричного наповнення та конструктиву з типовими календарними моделями формалізованого опису (сітьові моделі, модель Ганта тощо).

4. Надаючи в п.3.2. аналітичний опис нагальності та масштабів реінжинірингу для певного будівельного підприємства, слід було б змінити значень підсумкового індикатора в динаміці пов'язати з характером перебігу життєвого циклу (до- та після реінжинірингу).

5. У висновках до дисертаційної роботи автору слід було надати характеристику цільового проекту реінжинірингу для будівельного підприємства з позицій існуючої класифікації менеджменту інновацій.

Трач Роман Володимирович, доктор технічних наук, професор, професор кафедри промислового, цивільного будівництва та інженерних споруд Національного університету водного господарства та природокористування, надав позитивний відгук та наступні зауваження:

1. В тексті дисертації доцільно було б надати авторське тлумачення супровідної для змісту даного дослідження категорії як «адаптивне управління», оскільки надане автором визначення базових категорій та принципів організації реінжинірингу на будівельному підприємстві певним чином спираються на засади адаптивного управління, оскільки стратегічна мета реінжинірингу та адаптивного управління певним чином збігається.

3. При формуванні методичного підґрунтя автором не залучено таку сучасну компоненту як «Управління життєвим циклом продукту» (Product Lifecycle Management). Це стратегія ведення бізнесу на основі системних бізнес-рішень, що підтримують колективну розробку, управління, поширення та використання інформації про специфікації виробу в рамках розширеного підприємства від концепції до кінця «життєвого циклу продукту». Її застосування дозволило б краще інтегрувати розрізнені аналітичні компоненти інструментарію та – після успішної реалізації проекту реінжинірингу для БП – сформувати продуктивне інтегроване середовище в умовах оновленої операційної системи (включає персонал, виробничі процеси, бізнес-системи, інформація, імідж).

4. Щодо змісту діагностичних індикаторів (пп. 3.1. та 3.2., стор.152-177), а саме складу діагностичних індикаторів першої та другої компонент інструментарію зауваження стосується того, що в складі індикаторів не враховано рівень якості менеджменту підприємства у відповідності з вимогами сучасних стандартів ISO.

5. Відзначаючи принципову новизну запровадженої автором «аналітичну систему ідентифікації нагальності та раціональних масштабів реінжинірингу підприємства» слід сказати, що в тексті дисертації не виокремлено, чи залежить зміст та оціночний діапазон індикаторів від

спеціалізації будівельного підприємства, обсягу та тривалості його діяльності на певному сегменті рингу будівельних робіт та послуг, або ж ці характеристики є універсальними?

6. В роботі доцільно було б більш детально розкрити вплив інновацій, які привносить проект реінжинірингу, - саме на питання фінансової стійкості та маневреності господарювання та можливості її зміцнення за рахунок оновлення бізнес-процесів та оргструктури управління підприємством операційної стратегії на основі методу реінжинірингу в розрізі досліджуваних суб'єктів господарювання.

7. У завершальній частині тексту дисертації (стор.193-205) не візуалізовано оцифрована залежність ефективності управління процесами реінжинірингу у вигляді функції чистого модифікованого доходу проекту реінжинірингу від обсягу бюджету проекту (в динаміці зростання кумулятивного ефекту) або ж зростання інших індикаторів конкурентоспроможності (в універсальних одиницях виміру) до, під час та після провадження циклу реінжинірингу.

8. За підсумками впровадження прикладних результатів дисертації на практиці ряду будівельних підприємств, цікаво було б дізнатись, які фактичні витрати на впровадження проекту реінжинірингу були здійснені, як фактичний бюджет реінжинірингу співвідносився з первинним (плановим), і як фактичні витрати на реінжиніринг в різних підприємствах співвідносились з обсягами виконуваних підрядним підприємство будівельних чи спеціалізованих робіт.

Гуцалюк Олексій Миколайович, доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної діяльності Приватного закладу вищої освіти «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова», надав позитивний відгук та наступні зауваження:

1. Завершальне речення в характеристиці актуальності роботи у вступі доцільно було б подати в трохи уточненій редакції «доповнити такий спосіб: після слів «діяльності будівельних підприємств» доцільно було б додати «через проект цифрового реінжинірингу». У відредагованій редакції це речення б мало звучати так: «Обґрунтована нагальність вдосконалення науково-методичного базису реінжинірингу та наступна його адаптація до регулювання змісту діяльності будівельних підприємств через проект цифрового реінжинірингу визначає актуальність теми цієї роботи».

2. Надаючи системну адаптацію визначенню реінжинірингу для підрядного будівельного підприємства як цільового внутрішньо-фірмового проекту, автору доцільно було б доповнити таку дефініцію ще й особливим змістовним переліком факторів успіху реінжинірингу: успішна мотивація,

зрозумілість подальших змін та майбутньої стратегії реінжинірингу, яку у даному інструментарії забезпечує матриця спонукальних стратегій; поліпшення іміджевої складової та системи управління підприємством. Хоч цей перелік і не був автором спеціально виокремлений в тексті першого розділу, слід зазначити, що опосередковано провідні фактори успіху проекту реінжинірингу БП були опосередковано враховано в мульти-індикативній системі третьої компоненти аналітичного інструментарію та в інтегрованому показнику вибору стратегій реінжинірингу в третьому розділі роботи.

3. Якщо реінжиніринг індустріального підприємства пов'язаний переважно із технологічними інноваціями та функціонально-технологічним змінами щодо продукту підприємства та його позиціонуванню на ринку, то реінжиніринг підрядного підприємства спрямований на те, щоб забезпечити приріст (або збереження, убезпечення від втрати позицій на ринку) конкурентоспроможності підрядного підприємства як виконавця певних будівельних чи спеціалізованих робіт і довести свій високий рівень виконавчої, адміністративної та фінансово-економічної конкурентоспроможності своїм потенційним роботодавцям – замовникам та девелоперам будівельних проектів. Тому при формуванні та використанні запровадженого автором методичного підходу, методичне підґрунтя (пп. другого розділу) доцільно було б більше спрямувати на деталізацію дослідження слід було в складі завдань проекту реінжинірингу для підрядних підприємств слід було б більше деталізувати зміст цифрової трансформації адміністративно-управлінської системи, ніж виробничо-продуктової.

4. В тексті п.3.3 третього розділу доцільно було б вказати, на підставі яких заходів та цифрових інструментів було сформовано перелік спеціальних індикаторів, що поданий на рисунку «Визначення локальних пріоритетів по кожному підкритерію», і на підставі якого визначають переваги та недоліки поданих варіантів реінжинірингу.

5. На підставі результатів впровадження результатів роботи слід було б вказати, в якій мірі для досліджуваних будівельних підприємств співвідносились інвестиційні витрати на реінжиніринг (бюджет цільового проекту реінжинірингу разом з консультаційними послугами компанії-девелопера з реінжинірингу) – з річними обсягами діяльності? Який індекс доходності цільового проекту реінжинірингу в стратегічній часовій перспективі? Також цікаво було б дізнатись, як в результатів реінжинірингових трансформацій змінились провідні індикатори операційної діяльності досліджуваних будівельних підприємств – рентабельність реалізації, рентабельність активів, рейтинг виконавця, вартість «гудвіллу», індекс вартісного приросту обсягів в поточному році щодо попереднього тощо?

6. У тексті висновків до дисертації слід було виділити ті пріоритети, на досягнення яких спрямований запроваджений автором економіко-цифровий апарат реінжинірингу для підрядних підприємств. До тексту загальних висновків я б додав наступне речення: «Апарат діагностики в складі запровадженого інструментарію проекту реінжинірингу будівельних підрядних підприємств на підставі аналізу стану підрядного підприємства має на меті вказати чітко, однозначно і формалізовано – наскільки невідкладним є проект реінжинірингу як засіб критичної втрати підприємством конкурентоспроможності чи впадання його у стан банкрутства та деградації? І наступне питання, яке вирішує діагностика в даній роботі – який операційний простір бізнес-середовища підрядного підприємства має охопити цей проект». Цей вираз тільки мав би підкреслити те, що вже реалізовано в даній роботі. Система кваліметричних оціночних індикаторів послідовно реалізує такий ланцюг прийняття рішень: матриця спонукальних стратегій як загальна концепція – далі аналіз підприємства з використання системи спеціальних індикаторів, яка адаптована до умов підрядного підприємства і є аналогом системи збалансованих показників, - і нарешті, формалізовані бально-вимірні підстави обрати ту чи іншу стратегію реінжинірингу.

Загальна оцінка роботи та висновок. Дисертація Деркача Андрія Євгеновича «Економіко-цифровий інструментарій впровадження реінжинірингу на будівельному підприємстві», представлена на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка», є завершеною самостійною науковою працею, в якій отримані нові науково-обґрунтовані результати, що мають суттєве теоретичне та практичне значення.

Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані при вирішенні актуальних питань керівними ланками підрядних підприємств виважений інструментарій прийняття рішень щодо економічно раціональних умов впровадження проекту реінжинірингу, з врахуванням масштабів трансформацій, прогнозованих реакцій зовнішнього середовища та очікуваних економічних підсумків впровадження реінжинірингу як проекту модернізації; у освітньому процесі та у подальших наукових дослідженнях.

Дисертаційна робота Деркача Андрія Євгеновича є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації чи компіляції. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають належні посилання на відповідне джерело.

За науковим рівнем і практичною цінністю, змістом і оформленням, кількістю та якістю наукових публікацій за темою дослідження, дисертаційна робота «Економіко-цифровий інструментарій впровадження реінжинірингу на будівельному підприємстві» повністю відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №44 від 12 січня 2022 року, а її автор, Деркач Андрій Євгенович, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Результати відкритого голосування:

- «За» – п'ять членів ради;
- «Проти» – немає;
- «Утримались» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада ДФ 10.051 Київського національного університету будівництва і архітектури Міністерства освіти і науки України, м. Київ, присуджує Деркачу Андрію Євгеновичу ступінь доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 10.051
доктор економічних наук, професор

Ольга БЕЛЕНКОВА

Підпис проф. Беленкової О.Б. завідує:

Секретар Вченої ради КНУБА

